

Slušnost, respekt, pomocť ostatním. Umí to naše děti?

ROZZÁŘENÉ DĚTSKÉ OČI NAD HROMADOU DÁRKŮ POD STROMEČKEM JSOU PRO VÁS TAK TROCHU NÁVYKOVĚ A KAŽDÝ ROK SE TĚŠÍTE MOŽNÁ VÍC NEŽ ONY. JE TU ALE I DALŠÍ ROZMĚR NEJKRÁSNĚJŠÍCH SVÁTKŮ V ROCE. STEJNĚ JAKO RÁDY DOSTÁVAJÍ, TOTIŽ DĚTI I RÁDY DÁVAJÍ. ZKUSTE TAK VYUŽÍT TOHLE OBDOBÍ I PRO ZASTAVENÍ A ZAMYŠLENÍ: POMÁHÁME DRUHÝM? JSOU NAŠE DĚTI CITLIVÉ VŮČI KAMARÁDŮM? RESPEKTUJÍ JINAKOST?

PŘIPRAVILA: TEREZA VÍCHOVÁ

ODBORNÍK

VILÉM URBAN,
psycholog a kouč,
vilemurban.com

To, jak se k sobě chováme doma, děti přenášejí ven. Návyky i zlovyky.

Sociální nůžky se otvírají čím dál více. Ve školce je to lepší autíčko nebo dokonalejší panenka. Ve škole typ mobilu a auto táty, který je po vyučování vyzvedne. Ve třídách jsou děti s individuálními vzdělávacími plány, pro mnohé ostatní „divné“. A jedni jedou na svátky na lyžovačku do Alp, druzí sotva k babičce do vedlejší vesnice. Vánoční období je tím nejlepším, kdy v našich dětech budovat otevřenost, respekt k ostatním a zdravé sebevědomí – základní životní hodnoty. Oč méně jsou k nalezení mezi dospělými, o to těžší je vstěpovat je dětem, které si často berou špatný příklad ze svého okolí. Zkusme tedy najít něco, co je povede správným směrem.

Rodina a rodinný kruh

Vlastně by to bylo jednoduché. Naše děti přirozeně okoukají všechno, co vidí u nás. Jste zvyklí jezdit na Štědrý den s granulemi do psího útulku? Nebo kupovat charitativní pohlednice a vysvětlovat, že pomohou třeba na druhém konci zeměkoule, kde je nouze i o jídlo? A o tomhle všem i rodinných

hodnotách si doma běžně povídáte? Pak je to to nejzdravější pro všechny. ALE... „Dnešní typická rodina bohužel nemá moc času na výchovu dětí,“ shrnuje smutná fakta psycholog a kouč Vilém Urban a zároveň zdůrazňuje, jak moc je základní rodina pro orientaci ve velkém světě důležitá, dokonce nezastupitelná.

„V rodinném kruhu se rodí jakási mikroflóra života. To, jak se k sobě chováme tady a jak si pomáháme, si pak děti přenášejí ven. Návyky i zlovyky,“ dodává. Je u vás běžné, že tatínek vynechá z auta nákup, který jste přivezla? A syny pobídne, aby mu pomohli? Najdete si čas vysvětlit, proč jedno z dětí právě dostalo třeba novou bundu a na druhé se dostane později? Budujete slušnost a ohleduplnost, které je ale čím dál méně?

Přirozená realita

„Ideální, a nejen ve vánočním období, je zapojovat děti do přirozených realit. Třeba když je babička po operaci, mělo by být automatické, že jí zajistíme chod domácnosti nebo teplé jídlo,“ vysvětluje Vilém Urban. „A děti vidí, že se druhým pomáhá.“

Vánoce jsou pak ideálním obdobím, kdy v atmosféře dobré nálady a vůle můžete vše tohle podpořit. Ukazovat dětem, že bychom neměli být lhostejní. Nenechat je žít v obecných klišé, že třeba někdo, kdo nevoní a leží na ulici, je nebezpečný a je lepší od něj jít dál.

„Ne každý bezdomovec je takový nebo drogově závislý. A i kdyby byl, tak i tento člověk přece může mít například infarkt a potřebuje lékařskou pomoc. Už malé dítě by mělo být schopné upozornit dospělého, že na ulici někdo leží,“ říká Vilém Urban.

Respekt k jinakosti

Na světě zkratka není jen dobré a špatné. A je čím dál barevnější, ať už jde o barvu kůže spolužáků, materiální zajištění rodiny či trávení volného času. I proto za pomoci desítek pedagogů a psychologů vznikla nová hra „Vadí nevdá“, která dětem ukazuje modelové situace z běžného života a interaktivní formou vysvětluje, proč a jak by se měly v dané chvíli zachovat. A zdaleka nejen o Vánocích. Můžete si ji tak vzít na pomoc.

„Chceme dětem ukázat, že je naprosto normální pomoci kamarádovi v nesnázích, že není zas tak důležité, zda má nejnovější mobil, že není nic divného na tom, že má jejich spolužák jinou »

Bezohledné chování se formuje už ve školce

Odborníci se shodují, že posun ve vzájemném chování dětí je více než patrný.

„Obecně mají děti mnohem menší zábrany ve sdělování negativních věcí. Následně je často omlouvají tvrzením, že je to jejich názor a říkat svůj názor je přece v pořádku,“ popisuje jeden z případů Veronika Křepská, školní psychologka. Podle ní je ideální děti k zásadám nenásilně vychovávat od malička, protože bezohledné chování se u dětí formuje už v předškolním věku. V české společnosti ubývá tolerance a roste nepochopení a zášť. Nastavení hodnotového kompasu dětem by tak mělo být automatickým úkolem každého rodiče.

INZERCE 309208/26

BETAGLUKAN JUNIOR S VITAMINY NA PODPORU IMUNITY

100 mg čistého betaglukanu, 10 mg nukleotidů, 40 mg vitamínu C a 5 mg zinku v jedné tobolce

VITAMIN C PŘÍSPÍVÁ K NORMÁLNÍ FUNKCI IMUNITNÍHO SYSTÉMU.

ZINEK PŘÍSPÍVÁ K NORMÁLNÍ FUNKCI IMUNITNÍHO SYSTÉMU. K UDRŽENÍ NORMÁLNÍHO STAVU POKOŽKY, VLASŮ NEHTŮ A ZRAKU.

PRO DĚTI OD 3 LET

www.pripravky-apatex.cz

Doplněk stravy. Dbejte na vyváženou, pestrou stravu a zdravý životní styl.

AUROVITAS APOTEX

barvu kůže a neslaví Vánoce,“ vysvětluje autorka hry Kristýna Křížová.

„Už v předškolním věku děti poprvé v kolektivu zažívají složitější okamžiky – přirozeně se mezi sebou porovnávají a více vnímají rozdíly v chování, v životním stylu i v otázce materiálního komfortu svých rodin. Musejí si samy poradit v řadě náročných situací, vyhodnotit je, udělat si na ně vlastní názor,“ vysvětluje Lucie Vlčková, druhá spoluautorka, která vývoj hry konzultovala s desítkami pedagogů ve školách a školkách.

Daruj, zažiješ radost

Nosí u vás dárky pod stromček Ježíšek? Ve většině domácností ano – přece jen jsou ty rozzářené oči návykové, že?

„Děti ale dárky moc rády i dávají. Je to vidět od malička, už ze školky nosí nadšeně domů všechny své výrobky,“ říká Vilém Urban. „Ne jen brát, ale udělat radost je jim vlastní, proto bychom toho měli využít. Vánoce jsou svátky klidu, kdy si lidé vzájemně dělají radost, pořádají se dětské besídky s dárky. Můžeme toho využít k diskusím komu a proč letos třeba dítě dárek donese.“

Svátky? Ty naše...

Až se vaše dítě setká ve škole s někým, kdo má „jiné“ Vánoce, nebo je třeba neslaví

Co děti učit?

➤ **NAUČTE DĚTI hravou a nenásilnou formou, že přátelství, respekt a tolerance jsou v dnešním světě důležité hodnoty. Společenská hra pro děti od 5 do 9 let je učí respektem a tolerancí.**

➤ **VADÍ NEVADÍ se obrací k předškolním a školním dětem, které už mezi sebou zažívají složitější okamžiky – přirozeně se porovnávají a více vnímají rozdíly v chování, v životním stylu i otázce materiálního komfortu svých rodin.**

➤ **MUSEJÍ SI SAMY PORADIT v řadě náročných situací: vyhodnotit je, udělat si na ně vlastní názor a pak se podle něj zachovat.**

➤ **NĚKDY TO VYŽADUJE i nemalou dávku odvahy: zastat se kamaráda, k němuž se jiní nechovají hezky, dokázat obhájit svůj názor nebo zvyklosti své rodiny, jež se mohou oproti většině lišit.**

➤ **HRA OBSAHUJE 30 karet a 5 hracích desek, navazuje na dvojici výchovných her Nešťourej se v nose! a Dávej bacha!, které děti učí první základy společenského chování a upozorňují na nástrahy okolního světa.**

Děti se porovnávají už v předškolním věku a zažívají složité okamžiky.

vůbec a bude se divit, vysvětluje si, že je to také v pořádku. A že by vás třeba zajímalo, jak a co se slaví v jiné kultuře. Stejně tak byste vy mohli někoho o svátcích pozvat k sobě domů a ukázat, jak slavíte Vánoce vy.

„Naše rodinné Vánoce a tradice s nimi spojené jsou samozřejmě pro dítě ty zásadní a na ně bude vzpomínat a utvářet si podle jejich vzoru později své vlastní. Respektovat ostatní a fakt, že mají své svátky a oslavy postavené jinak, by se ale mělo stát běžnou součástí života našich dětí,“ uzavírá Vilém Urban. ✕

